

Zarządzenie Nr 31/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Katowicach
z dnia 26 listopada 2013r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Cisy nad Liswartą”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628 i 842) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na pięć lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Cisy nad Liswartą”, położonego na terenie gminy Herby, w powiecie lublinieckim.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w §1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie w dniu podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Katowicach

mgr Bernard Błaszczyk

Załączniki do zarządzenia Nr 31/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 26 listopada 2013r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Cisy nad Liswartą”.

Załącznik Nr 1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych.	Ocena zagrożeń.	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków.
Ograniczenie warunków rozwoju cisów w wyniku: 1) zgryzania przez zwierzynę, 2) negatywnego oddziaływania roślin konkurencyjnych powodujących znaczne zacienienie utrudniające prawidłowy wzrost młodych cisów i deformację pędów głównych.	Istotne	1) budowa i utrzymanie grodzień ochraniających cisy 2) eliminacja gatunków konkurencyjnych dla cisów

Załącznik Nr 2

Opis sposobów ochrony czynnej gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Opis sposobów ochrony czynnej – rodzaj zadania ochronnego.	Lokalizacja zadania – Nadleśnictwo Herby [oddz./pododdz.] [*]	Rozmiar zadania ochronnego
1.	Montaż grodzień (osłon) nalotu cisowego	3a, 184i, 188b, c, d, f	Rodzaj osłon: indywidualne (dla pojedynczego nalotu) i zbiorowe (dla grupy nalotów), wykonane z siatki ogrodniczej i słupów drewnianych. Liczba osłon: w zależności od potrzeb.
2.	Bieżąca konserwacja grodzień ochronnych cisa	3a, 184i, 188b, c, d, f	W zależności od potrzeb.
3.	Wykoszenie runa leśnego wewnątrz grodzień ochraniających cisy	3a, 184i, 188b, c, d, f	W zależności od potrzeb.
4.	Usunięcie drzew w celu zapewnienia odpowiednich warunków rozwoju cisów	1) 3a 2) 188f	1) usunięcie 2 leszczyn (o średnicy 8,8 cm i 10,8 cm) 2) usunięcie jawora (o średnicy 12,5 cm)

^{*}Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Herby na lata 01.01.2007r. - 31.12.2016r.

Uzasadnienie merytoryczne

do zarządzenia Nr 31/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 26 listopada 2013r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Cisy nad Liswartą”.

Rezerwat „Cisy nad Liswartą” został utworzony w roku 1957, w celu zachowania ze względów naukowych, dydaktycznych naturalnego stanowiska cisa.

Rezerwat ten nie ma planu ochrony ustanowionego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody. W związku z tym, wykonywanie wszelkich prac na terenie tego rezerwatu jest możliwe na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, ustalającego zadania ochronne, zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody.

Zabiegi ochronne ujęte w zarządzeniu są konieczne dla zapewnienia dogodnych warunków dla rozwoju naturalnego odnowienia cisów.

Cis pospolity, stanowiący przedmiot ochrony rezerwatu przyrody „Cisy nad Liswartą”, to gatunek zagrożony w skali kraju. Jednym z kluczowych miejsc zbioru nasion cisa wykorzystywanych do reintrodukcji tego gatunku w polskich lasach jest rezerwat przyrody „Cisy nad Liswartą”. Szczególnie zatem ważna jest ochrona cisów na jego naturalnych stanowiskach, w znaczeniu ochrony zasobów genowych dla populacji tego gatunku w Polsce.

Pozytywne rezultaty ochrony cisa daje grodzenie miejsc jego naturalnego odnowienia nalotów i siewek, wyjątkowo narażonych na zniszczenie wskutek zgryzania i zadeptywania przez zwierzęta leśne. W 2011r. zamontowano w rezerwacie ogrodzenie obejmujące miejsce występowania licznych nalotów cisa na powierzchni 0,20 ha, w wydzieleniu 188f. Jednocześnie Instytut Badawczy Leśnictwa zamierza zamontować w rezerwacie osłony (indywidualne i zbiorowe) nalotu cisowego w ramach projektu pn.: „Czynna ochrona cisa pospolitego na wybranych obszarach Natura 2000 w Polsce” na powierzchniach występowanych w trakcie prowadzonych w 2013r. badań naukowych związanych z inwentaryzacją odnowienia naturalnego cisa. Osłony te w znacznym stopniu zwiększą szansę na rozwój nalotu cisowego, zapobiegając zniszczeniu roślin przez zwierzynę.

W celu utrzymania funkcjonalności grodzień cisa konieczne jest prowadzenie ich bieżącej konserwacji i napraw.

Ze względu na powolny wzrost cisa, a co z tym związane narażenie na jego wyparcie przez gatunki konkurencyjne, istotne jest prowadzenie zabiegu koszenia runa leśnego w miejscu występowania nalotów cisowych oraz eliminacja drzew zacięających cisy i ograniczających ich rozwój.

Ochrona ekosystemu realizowana jest poprzez zapewnienie stabilności drzewostanu w wyniku utrzymania właściwego składu gatunkowego tj. wykonywanie zaplanowanych w przedmiotowym zarządzeniu zabiegów pielęgnacyjnych mających na celu zachowanie dogodnych warunków dla rozwoju cisa.

Aktualnie nie występuje na terenie rezerwatu konieczność prowadzenia innych działań ochronnych.